Donderdag 2 Maart 1944. DAGBLAD 61ste Jaargang No. 4146

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 2.00 per maand [Aruba ƒ 2.50] bij vooruitbetaling
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI, Bredestraat, Kralendijk.

Oranje & Emmastad.

20 KM. lange rondrit door C. P. I. M. Raffinaderij.

„De climax van Prins Bernhards bezoek wordt slechts door Uwe aanwezigheid hier overtroffen", verklaart Directeur Noorduyn.

Jan Rustige's 500 kinderen zingen hulde aan de Kroonprinses.

Prinses Juliana bezoekt een getorpedeerd C. S. M-tankschip.

Als er een deel van ons Eiland is, waar de Orangistische stemming erin zit, dan is het de Isla, de populaire benaming voor dat deel van ons land waar de fabrieken en woonwijken van de Curaçaose Petroleum Industrie Maatschappij, een van 's werelds grootste olieraffinaderijen ter wereld, alsmede van de Curaçaose Scheepvaart Maatschappij, zijn gevestigd.

Het is er Oranje en het blijft er Oranje, zelfs zou men soms denken, dat de Oranjegezindheid er extreme verhoudingen heeft aangenomen. Maar dat is te begrijpen, want vrijwel alle bewoners van Emmastad hebben verwanten in bezet gebied, meestal eigen ouders of kinderen, soms echtgenoten. Verschillende bewoners tellen de hunnen onder de Vaderlanders die om sabotage of andere diensten in het nationaal belang, zijn vermoord door den Duitser.

Maar wel nooit hebben wij die spontane jubel gezien, die gisteren losbarstte toen de charmante Vertegenwoordigster van het Huis van Oranje, Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana der Nederlanden hier hoogstderzelver intocht hield. Wit stond het van de mensen, want is het geen speciale Isla-gewoonte om uitsluitend witte gesteven pakken te dragen? Wit stond het, maar ook Oranje, want er was niemand die niet een strik, een das, een ceintuur, een hoed of wat anders van Oranje droeg. Vlaggen stonden daarboven op de passaat, toen het landvoogdelijk jacht de Beatrix in zicht kwam en er reeds stemming kwam in de menigte.

Op en neer liepen de Heren Noorduyn, Korthals en Troost, directeur en onderdirecteuren. Op en neer liepen de Heren Eerligh, Van Veen, Versteegh en andere hoofden van afdelingen. Op en neer liepen de fotografen van het Isla-personeel. Op en neer liep Jan Rustige om de leerlingen van de Isla-school tot rust aan te manen. Deze leerlingen stonden allen met Oranje getooid en met wapenschilden der elf provinciën des lands, alsmede van de staatsdelen. „Zelfs de Prinses is nu al staatsdeel gaan zeggen", merkte de Heer Rustige op als commentaar op dit woord, dat tot nu toe feitelijk alleen door den Gouverneur en met Hem sympathiserenden was gebruikt.

De Isla-pont was versierd en had velen in de waan gebracht, dat Hare Koninklijke Hoogheid hiermede de reis over het Schottegat maakte. Niet alzo. Zijner Excellenties jacht Beatrix stevende tussen de schepen en dokken door om alles in ogenschouw te doen nemen. Een rustperiode die gelegenheid bood tot het doorvertellen van de laatste Curaçaose geheimen, welke zich begrijpelijkerwijze thans geheel op de Prinses concentreren. Zo is al bekend geworden, dat Hare Koninklijke Hoogheid schier onvermoeid is. Niet dat wij daar aan twijfelen, want wie als de persmensen de tochten mogen medemaken, weten ervan te getuigen, dat de Prinses zelve na afloop meer animo vertoont voor wat er verder gaat gebeuren dan de andere afgematte deelnemers. Zo is al bekend geworden, dat wanneer een rustperiode in het programma aanbreekt, een rust die door de samenstellers met opzet is ingelast om Hare Koninklijke Hoogheid niet te zeer te vermoeien, de Prinses al terstond vraagt, wat er thans gaat gebeuren, en waarom dat nu zo lang moet wachten. De ongedwongen wijze, waarop Hare Koninklijke Hoogheid zich beweegt, de charme die naar voren treedt bij Haar gesprekken, hebben onze toekomstige Prinses een populariteit doen erlangen, welke haar weerga niet kent.

Toen de Beatrix aankwam werd Hare Koninklijke Hoogheid door de directieleden begroet. Marijke Eerligh bood bloemen aan en Districtsmeester Herman B. C. Schotborgh in wiens rechtsgebied de oliefabrieken zijn gelegen, maakte zijn opwachting bij Hare Koninklijke Hoogheid en den Gouverneur. Ook de Noordamerikaanse schout-bij-nacht T. E. Chandler maakte de tocht mede. De Prinses was in een beige japon met bruine kleine hoed.

Een lange rij van automobielen stond gereed. Een open auto voor Hare Koninklijke Hoogheid, die ditmaal ook toen de zon naar het zenith steeg, niet overstapte in de dichte automobiel maar zon en vermoeienis trotseerde om werkelijk iedereen gelegenheid te bieden Haar te zien. Ook Ir. Noorduyn nam plaats in deze auto.

Door een welwillende uitnodiging van de C.P.I.M.-directie konden vertegenwoordigers van alle Curaçaose dagbladen, verschillende weekbladen en zelfs van het jeugdblad Hou en Trouw waarvan een extra-nummer voor de jeugd zal uitkomen aan het bezoek gewijd, alles van nabij medemaken. Ook reed mede een vertegenwoordiger van het Isla-maandblad De Passaat, de Heer J. D. de Roos. Temeer daar gedurende het gehele traject en bij alle stopplaatsen een uitnemende regeling voor de Pers getroffen was willen wij hier onze dank uitspreken aan de Directie en aan de Heren Vromans, Haayen en de Roos die als gidsen in dit labyrinth der techniek hun onontbeerlijke hulp verleenden. Hartelijk dank.

Langs de dokken.

Allereerst ging de tocht naar het vroegere eilandje Koningsplein, dat thans door een dam met het vasteland verbonden is. Hier werden de dokken bezichtigd, die alle een naam van het Koninklijke Huis dragen: het Beatrixdok, dat wel schepen van 20.000 ton kan bergen, het Julianadok en het Koningin Wilhelminadok. Overal stonden de mensen opgesteld, want evenals op de Lago werd gewoon doorgewerkt, zodat de Prinses alles in volle gang kon zien, iets dat inderdaad veel beter is, omdat bij rondritten door straten waar de winkels gesloten zijn wel gebleken is wat een doodse indruk alles dan maakt. Natuurlijk had men permissie gegeven om het werk te verlaten en zich buiten op te stellen om de Prinses te zien passeren. De duizenden employees, contract- en andere arbeiders van velerlei natiën stonden dan ook overal klaar om met hoera- en oranje-boven geroep Hare Koninklijke Hoogheid te verwelkomen.

De Rafaela vaart weer in dienst van het vaderland.

Op de Rafaela werd een bezoek gebracht. De Rafaela is het tankschip dat hier indertijd getorpedeerd is en thans allang weer in de vaart is om olie aan te brengen waarmede Nederland en zijn 33 verbonden bondgenoten den vijand belagen.

Kapitein Van Rhijn verwelkomde Hare Koninklijke Hoogheid, die een rondgang door het schip maakte en zich van alles liet vertellen. Leuk was het te horen, hoe men ook hier last van onze Curaçaose bureaucratie had. Toen het schip, dat bij flarden aaneenhing, binnen gesleept werd, stoven de ambtenaren erop af om de inklaringspapieren op te vragen. „Ga ze maar boven halen", had de Kapitein geantwoord.

Het geschenk der C.S.M.

Namens de Curaçaose Scheepvaart Maatschappij werden geschenken aangeboden, een pop van Curaçao, zakdoekjes van kant, een doos van Curaçaos vlechtwerk. Er was een limiet gesteld aan degenen die bijdroegen; het ging hier niet om zoveel mogelijk bijeen te brengen, dan wel iets typisch Curaçaos. Wat er over is gaat aan het Prinses Margrietfonds, dus wordt al heel goed besteed.

Temidden der gloeiende wonderen.

Een lange rondrit, in totaal van ongeveer 20 km. werd vervolgens gemaakt. In capaciteit is de C.P.I.M. iets kleiner dan de Lago, maar in oppervlakte, variatie en personeelssterkte is zij veel uitgebreider. Men vertelde ons dat het fabrieksterrein in totaal ongeveer 10 km.² beslaat, waar alles bij elkaar wel een 7000 man werken (tegen 4000 bij de Lago). Zo heeft dus elk der raffinaderijen haar grootste punt. De tocht liep langs de 'shop', waar werklieden stonden die in reuzenletters 'Lang leve Oranje' vormden. Dan kwamen wij voorbij de centrales en trambles. De Dirk Huizerstraat — zo genoemd naar den bekenden Dirk Huizer die hier zovele jaren werkte — is inderdaad een hele straat temidden van de torenhoge technische installaties. Ketelhuizen gingen wij voorbij, fornuizen straalden hun warmte op ons af. Het raffinage-bedrijf en de smeerolie-fabriek, de dubbs-installaties en de alkilatie-installaties — alles werd in ogenschouw genomen uit de auto's die langzaam voorbij reden. Bij Dubbs 1617 werd uitgestapt om een foto te doen nemen temidden van gloeiende wonderen. De Heer C. W. Euwe (broeder van Max den schaakkampioen) ontving hier en legde alles uit.

Van het gloeiende vagevuur waar wij stonden en waar een foto werd gemaakt, ging het naar nog gloeiender regionen. Niemand had echter kunnen denken temidden van zovele buizen, stangen, gloed en instrumenten door een deur in een van de meterkamers terecht te komen. Heerlijke koelte omgaf de bijna bezwijmden. De muren van deze kamer bestonden uit een ontelbare menigte meters, velen met meer dan één wijzer bovendien. Rode en zwarte kranen zaten aan de betegelde muren. Een tafel met flessen stond nodend middenin, doch bij nader onderzoek bleek de inhoud der flessen te bestaan uit monsters benzine, kerosine, lichtgasolie en zwarte gasolie.

Toegejuicht door de mensen die hier den vijand bestoken door hun arbeid achter het front, gingen wij weer terug naar de auto's. **Steeds meer bij het bezichtigen van dit enorme fabrieksterrein komt men onder de indruk van wat Curaçao en Nederland doen voor de oorlogsinspanning.** Steeds meer **gaat men beseffen hoezeer de olie onze steun en waardering nodig heeft, waarbij wij misschien wel op deze of gene omstandigheid critiek mogen hebben, maar waarbij toch allereerst bij ons allen het besef moet voorzitten: eerbied voor die werklieden en hoger geschoolden, die dag in dag uit hier werken aan Nederlands grootheid, aan Nederlands bevrijding.** Daarom is zulk een bezoek ook van zo groot belang, omdat wij helaas maar al te goed weten, hoe weinig men buiten Emmastad op de hoogte is van wat Jan Noorduyns mannen doen, van wat hier voor ons welzijn gedaan wordt.

De 100 octaan installatie, de voertuigen-inrichting, de barakken van de Portorikijnen, alles kwamen wij voorbij. Alleen viel het ons op, dat de benamingen buiten op de huizen veelal in het Nederlands gesteld zijn, terwijl binnen, bijvoorbeeld in de bezichtigde meterkamer, vrijwel alles in het Engels is gesteld.

EMMASTAD ONTVANGT DE PRINSES.

Naar de woonsteden.

De tolboom ging omhoog. Wij waren ten einde van de rondrit op het eigenlijke fabrieksterrein en gingen thans de woonwijken bezichtigen. Na lange onthouding mocht toen weer gerookt worden. Een feestelijke aanblik bood de Steeg, leuk met vlaggen en groen versierd. De Bolivarhuizen vlagden allemaal, draden met honderden vlaggen waren over de weg gespannen, oranje-potten waren langs de weg opgesteld. Een buitengewoon geslaagd stuk. Uit de verte zagen wij de IJsfabriek huizen, waar men ook al mooi versierd had, vooral bij een huis, waar men een soort oranje en rood-wit-blauwe emmers had neergezet. Op Rio Canario zagen wij een gehesen vlag met bijschrift **„Zowaar deze vlag gehesen blijft, zal Nederland herrijzen".**

Men had inderdaad veel werk gemaakt van de versiering. Wij zouden bijna willen weten waar men de vlaggen gekocht heeft, want voor de Willemstedelingen was het opvallend welk een mooi blauw de vlaggen hier hadden.

Een rondrit werd gemaakt door de Stichting Volkswoningbouw, waar de bewoners de huizen in huurkoop krijgen. Bij de Sociëteit Groot Kwartier stonden de vlaggen van Nederland en de 'Grote Vier', luidende klokken verwelkomden de stoet telkens wanneer een kerk gepasseerd werd, zowel van de Protestantse Gemeente Emmastad als bij de R.K. Kerk van Groot Kwartier.

Pastoor Elie's school juicht de Prinses toe.

Bij de school van Groot Kwartier had de eerste kinderhulde plaats. Hier stond Pastoor P. D. Elie O.P. met de Zusters en de schoolkinderen opgesteld. De Prinses hield er ongeveer vijf minuten stil, luisterde naar de zanghulde en verklaarde over de aangebrachte versiering: „een buitengewoon mooie versiering".

Bloemstukken werden aangeboden door Rosa Henriquez en Teresita Meyer; een door de Stichting Volkshuisvesting en de ander door de school van Groot Kwartier.

Tevens ontving Hare Koninklijke Hoogheid twee op zwart laken geborduurde voorstellingen. **Een was het paleis van Soestdijk en de ander een Curaçaos cunucu-huisje.** Vooral de voorstelling van het Paleis Soestdijk ontroerde de Prinses ten zeerste. De mensen stonden opgepropt en juichten de Prinses uitbundig toe. De jeugd zong blijde onder leiding van Frater M. Pancras en de vaandels der Katholieke verenigingen zetten luister bij aan het feest. Zoals steeds: Pastoor Elie's ijver werd beloond!

Kottomissies in het uitbundige Surinamedorp.

Verder ging het al weer. Bij de Melkcentrale rechtsaf naar Surinamedorp, waar een uitbundige schare wachtte. Kottomissies in haar aardige kledij stonden vooraan en nog had de auto niet stil gehouden of Curaçao kon dat merkwaardige aloude gebruik van eerbied medemaken, dat in Suriname bewaard is gebleven en aan bijna bijbelse tijden herinnert: de hoofddoeken worden uitgespreid op de grond en de koninklijke bezoekster moet erover lopen. Zodra de bezoekster over een doek gestapt is, worden deze weer vooraan gelegd en zo gaat het de gehele weg. En onderwijl was het één jubel, één Oranjegeroep. Het plein van Surinamedorp was erg mooi versierd en ook de Escuela Venezuela was herwaarts gekomen. Liederen werden gezongen en twee meisjes, Saroekoe en Rene wanneer wij de namen goed hebben gekregen, boden bloemen aan. Hare Koninklijke Hoogheid sprak haar waardering uit voor de prachtige versiering, de mooie zang en de lieve stemming. Suriname had hier weer zijn best gedaan.

De officiële huldiging op het Beatrixplein.

Thans ging het naar de grootste kinderhulde. Met man en macht had men na de kinderhulde der 10.000 van gistermorgen de kinderen van de Schroederschool naar Emmastad teruggekregen. Daar stonden zij thans op het Beatrixplein voor de Protestantse kerk. Professor Oppenheim en Mevrouw Oppenheim voegden zich hier ook bij het gezelschap. Een speciale kiosk was gebouwd om de hulde in ontvangst te nemen. Nicolet Rustige bood een ruiker Margrieten aan namens de Emmastadse jeugd. Elsje Groothuis, Hetty Ouwerkerk, Alice Heshusius en Tine Smidt boden verversingen aan.

Namens de gehele oliegemeenschap sprak Ir. Jan Noorduyn vervolgens ongeveer de volgende rede uit:

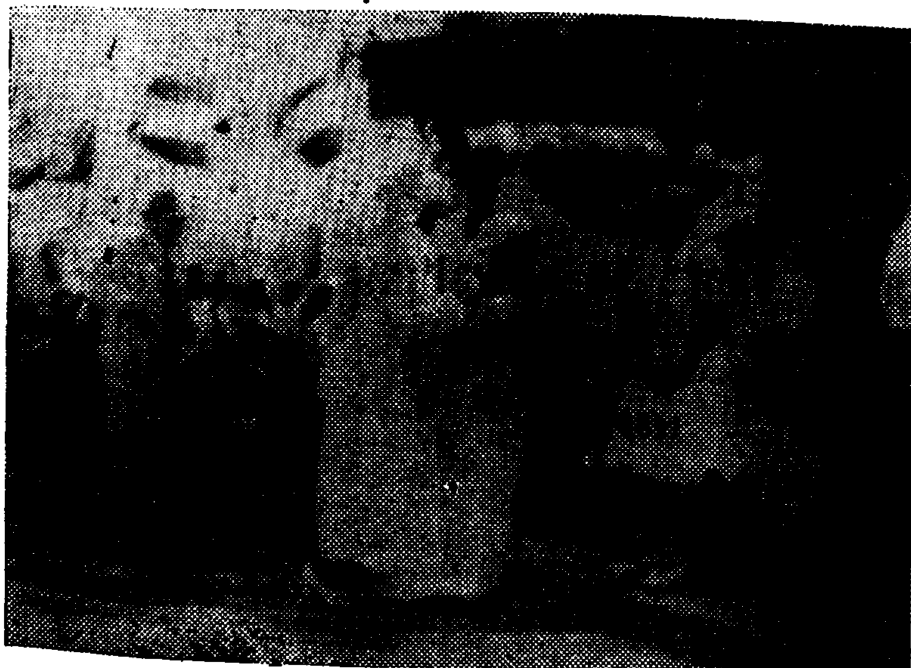
Koninklijke Hoogheid,

Mag ik beginnen met U, namens het gehele personeel en hun families, waaronder een 2500 tal Hollandse mannen, vrouwen en kinderen, van harte dank te zeggen voor deze onvergetelijke gelegenheid welke U ons gegeven hebt om U kennis te laten maken met onze grote, voor de oorlogvoering zo belangrijke onderneming en haar uitgebreide organisatie; een gelegenheid, waarnaar wij allen met zo'n innig verlangen en met geheel ons Hollands hart hebben uitgezien.

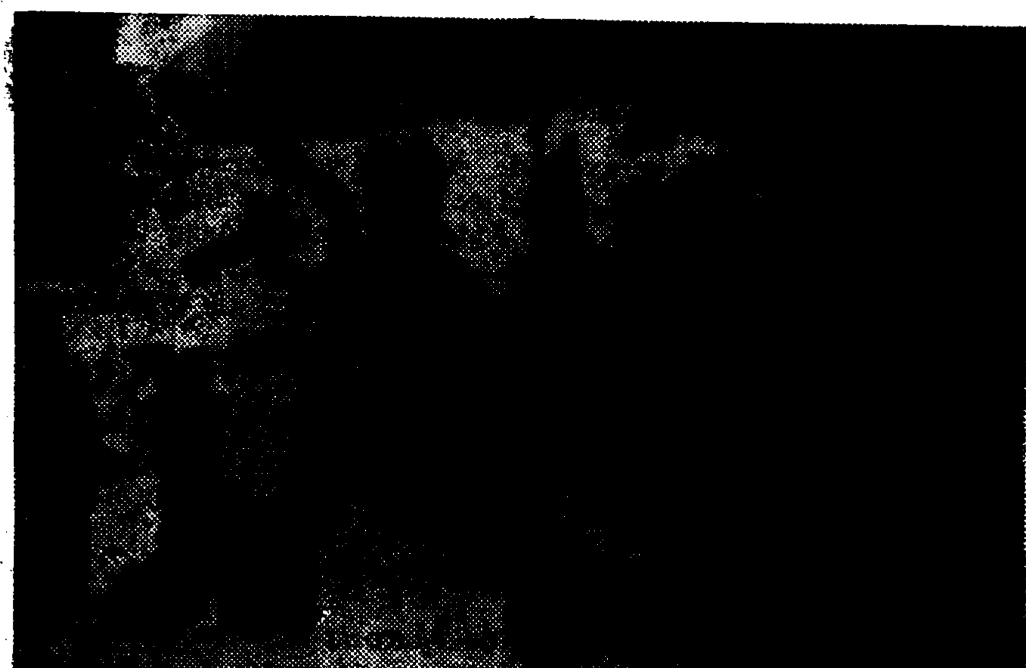
In deze zo zorgvolle tijden **heeft dit Hollands hart inspiratie en stimulans zo dringend nodig en het is een verblijdend feit, en wij kunnen er niet dankbaar genoeg voor zijn, dat het deze in zo ruime mate ontvangt van Uw Koninklijke Familie,** die zowel individueel als gezamenlijk zulk een biezondere aansporing zijn voor elk rechtgeaard Nederlander. In de allereerste plaats Uwe Koninklijke Moeder, onze geëerbiedigde Koningin, Koningin in de volste en schoonste betekenis van het woord; voor ons de verpersoonlijking van een vrij en onafhankelijk Nederland en die onverschrokken en onvermoeid met opgeheven hoofd ons voorgaat op de moeilijke weg, welke leidt naar Vrijheid, Vrede en Recht. En dan U zelve, Koninklijke Hoogheid, en Prins Bernhard, die ons allen op zo charmante wijze laten delen in uw huiselijk lief en leed en die zulk een waarachtig medeleven en medevoelen tonen met ons zo diep getroffen volk.

En daarom zijn nu meer dan ooit gebeurtenissen in Uw Koninklijk Huis hoogtepunten in ons nationale leven, met hun weldadige invloed op onze liefde en trouw voor ons Vaderland en voor het Huis van Oranje.

En zo was het bezoek van Prins Bernhard een climax, nog alleen overtroffen door Uwe aanwezigheid hier. Het vreugdevolle enthousiasme van

98-jarige Mama Nono te Barber. „Ik bid God in de hemel, Sjon Princesa, dat ge lang en gelukkig moogt leven".

Prinses Juliana leest de vertaling van Hendrina Albertus' papiamentse rede te Barber.

onze kinderen en hun families en van allen die hier werkzaam zijn, is wel het beste bewijs van de betekenis van en onze waardering voor Uw komst. En nu ze U gezien hebben, zullen ze makkelijker de vele zorgen van deze droeve wereld kunnen accepteren; zorgen van de vele vrouwen van onze zeevarenden op onze tankervloot, welke dagelijks uitvaart met een 30-tal schepen; zorgen van de vele mannen over hun families in Holland; zorgen van de vele ouders over hun kinderen in bezet gebied.

En daarom, Koninklijke Hoogheid, doet U zo oneindig veel goed met dit bezoek en dank ik U nogmaals, eerbiedig, namens ons allen uit de grond van mijn hart en wens ik U kracht, gezondheid en geluk in Uwe Familie toe teneinde Uw zware taak op deze menselijke en begrijpende wijze vol te kunnen houden.

Met een 'lang zal ze leven', ingezet door den Directeur, werd deze rede besloten. Mevrouw van Dorp en de meisjes van der Swan en de Mik kwamen vervolgens het bekende geschenk, een zeer fraai kleed dat de meesten onzer reeds gezien hebben toen het tentoongesteld werd in Asiento, aanbieden namens de oliegemeenschap.

DE HULDEBETOGING VAN EMMASTADS JEUGD.

Hierna begon de grote kinderhulde, die ook door den Directeur van Onderwijs en Volksontwikkeling Dr. Wybojan Goslinga werd bijgewoond.

Allereerst marcheerden vertegenwoordigers van de 11 provinciën voorbij, uitgebeeld door kinderen van de Schroederschool. Twee kinderen in volksdracht van de betrokken provincie droegen een soort zetel waarop een meiske gezeten was. Tezamen vormden die de spreuk van Oranje Boven. Een leuk gezicht en uitnemend uitgevoerd. Onder leiding van den Heer Rustige zelf werd vervolgens gezongen „Aan mijn vaderland" van G. H. Harting en Hollands Liedje van S. Abramsz. Tenslotte volgde een spreekkoor met woorden van D. Colijn, eindigend in de zinrijke woorden:

„Met Oranje weer vereend zijn,
Dat 's voor ons volk zijn diepst geluk".

Dit spreekkoor leidde de aanbieding der geschenken voor de Prinsesjes Beatrix Irene en Margriet in, die werden aangeboden door Ansje Becker, Annie Hesper en Tine Jurg. Het geschenk bestond uit jurkjes die op Curaçao vervaardigd zijn door Sabaanse vrouwen. Ook het jurkje voor de jongste Prinses, alsmede de gebrandschilderde paneeltjes, die werden aangeboden, werden hier te lande vervaardigd.

Met het Wilhelmus werd deze buitengewoon geslaagde jeugdhulde besloten. Deze hulde is een groot succes geworden, de zang was uitnemend en de organisatie af.

In de automobielen werd vervolgens teruggereden naar de gastwoning van de C.P.I.M. tegenoevr de woning van den directeur, waar Hare Koninklijke Hoogheid rust nam alvorens het noenmaal in de nieuwe Zeemansclub van de C.P.I.M. tegenover de woning van

Het gebouw van de 'Zeemansclub was met grote smaak versierd. Toen wij vroegen wie dit gedaan had, werd ons gezegd, dat talloos velen eraan hadden medegewerkt. Het resultaat was schitterend. Een woord van hulde voor de vele ongenoemden dan, die hun krachten eraan gaven.

Een mooie ochtend was voorbij. Na het noenmaal keerde Hare Koninklijke Hoogheid met het jacht Beatrix naar het Paleis terug.

BEZOEK AAN HET WATERFORT.

Om 16 uur bracht Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana een bezoek aan het Waterfort. De Prinses was als steeds vergezeld van den Gouverneur, den Heer en Mevrouw Van Tets, den Procureur Generaal en de respectieve adjudanten. Aan de ingang van het fort werd Zij verwelkomd door den waarnemenden Algemeen Militair Commandant Kapitein ter Zee 1e klasse Jonkheer Willem Boreel en enkele andere staf-officieren. Een erewacht van schutters stond opgesteld en presenteerde het geweer.

Der Prinses werden hierop bloemen aangeboden door den militairen werkman Antonio P. Zefrin, die de Koningin reeds 20 jaar dient en getooid is met twee medailles. Hartelijk dankte de Prinses hiervoor. Even verder stond de gehele Nederlandse Militaire Staf opgesteld, alsook de Garnizoenscommandant Kapitein Cornelis M. Meyboom.

Wij zagen de volgende officieren: den Chef Staf Frits H. M. van Straelen, den Chef Personeel Huug Corsten, den Intendant Staverman, den Officier van Gezondheid Dr. Charles G. Aars, Lijfarts van de Prinses tijdens Haar bezoek aan Curaçao, den Secretaris van den A.M.C. Van Weel, den Artillerie-commandant Stark en den vertegenwoordiger van den Chef Materiëel Meyers.

Op het binnenplein stonden afvaardigingen van de verschillende militaire diensten in carré opgesteld. Elke afvaardiging stond onder bevel van een daartoe speciaal aangewezen officier.

Er waren afvaardigingen van het Indische leger, de patrouille-vaartuigen, het Waterfort, de Marine-basis Parera, de Kustbatterijen, de Schutters van Suffisant, de Militaire Politie, de Burgerwacht, het Rode Kruis, de Veldwachters, de Burger-politie en het Marine-etablissement Soerabaia. Het was toevallig twee jaar geleden dat de leden van het Etablissement Soerabaia in Java op de trein gingen voor de evacuatie.

Hare Koninklijke Hoogheid schouwde de troepen en onderhield zich met dezen en genen. Ook de cantine werd bezocht. Hier meldde zich een deputatie van de Schutters van Suffisant onder leiding van den Vaandrig Luis R. Nahr bij de Prinses ter aanbieding van een chèque ten bedrage van duizend gulden, namens de Schutters.

De Prinses aanvaardde het geschenk met een woord van dank, stelde enige vragen aan Vaandrig Nahr en reikte vervolgens alle Schutters in de groep de hand. Bij het naar buiten treden werd driemaal hoera geroepen op de Koningin en driemaal op de Prinses door alle aanwezigen. Tenslotte werd een bezoek gebracht aan de Havenbatterij, waartoe het Hoge Gezelschap zich op de hoge fortmuur begaf.

IN HET SINT ELISABETHSGASTHUIS.

In de straat, die leidt naar het Sint Elisabethsgasthuis, stonden aan beide zijde de katholieke jeugdorganisatie „De Jonge Wacht" en de leerlingen van de Sint Vincentiusschool opgesteld met de fraters-onderwijzers „De Jonge Wacht" had de prachtige banieren en vlaggen bij zich. Vele mensen stonden voor de poort in de Bredestraat en op het plein voor het ziekenhuis opgesteld en juichten geestdriftig, toen de vorstelijke stoet nader kwam. Op de versierde voorgevel stond in grote letters „Welkom" en het gasthuis was overal van binnen op een beschaafde wijze versierd.

De grootse hal met prachtige glasvensters en sierlijke trappen bood een imposant gezicht. In de hal zelf stonden de Rector, het Bestuur van het gasthuis, de dokters, de zusters en het personeel opgesteld. Zodra Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana met Haar gevolg was uitgestapt, werd het Wilhelmus gezongen. Hierna had de begroeting plaats. Rector Pater Maurus Hulsman O.P., met de versierselen van zijn ridderorde getooid, reikte de Prinses de hand en stelde vervolgens Moeder Perpetua en twee assistenten aan Hare Koninklijke Hoogheid voor. Vervolgens werden voorgesteld Pater Vicarius Antoninus van de Veen Zeppenfeldt O.P.; Pastoor Martinus van de Elsen O.P. en Pastoor Constantius Gallé O.P., die het bestuur van het hospitaal uitmaken. Na dezen reikte de Prinses ieder der aanwezigen dokters de hand, allereerst aan Dr. M. J. Hugenholtz.

De stoet zette zich nu in beweging om een rondwandeling te doen door het zeer moderne en ruime gasthuis. Helaas had Hare Koninklijke Hoogheid door zijne Excellentie de gouverneur laten weten, dat zij wegens oververmoeidheid het bezoek met een half uur zou moeten bekorten. In de benedengang werden enige zalen bezocht, waarna men naar het Theresiapaviljoen trok, waar alle patiënten in de benedenzaal waren samengebracht. Een zeer hartelijk gejuich begroette de Prinses. Zij steeg de stoep op en bleef enige tijd aan de ingang van het paviljoen staan om alles goed te zien. De Zuster, die aldaar met de leiding belast is, gaf Hare Koninklijke Hoogheid enige inlichtingen. Hartelijk dankend voor de ontvangst trok de Prinses met Haar gevolg weder naar het hoofdgebouw, waar Zij de bovenverdieping ging om de kraamafdeling en de operatiezaal te bezichtigen. De stoet daalde vervolgens de trappen af en ging nog even naar de fraaie kapel en de apotheek. De Prinses werd door Rector Hulsman O.P. van alles op de hoogte gesteld. Bij de gang naar de ontvangstkamer stonden in een der corridors vele patiënten tezamen, die Prinses Juliana luide toejuichten en het Wilhelmus zongen. De Prinses dankte en trok zich vervolgens in de ontvangstkamer terug, waar Zij zich met den Rector, de Zusters, Dokters en overige aanwezigen onderhield, terwijl zij een verfrissing gebruikte.

Na afscheid genomen te hebben na dit te korte bezoek vertrok de stoet in snelle vaart naar het Quarantainegebouw.

HET RODE KRUIS

Het verwaarloosde Quarantainegebouw had een wonderbaarlijke metamorphose ondergaan. Het stond daar in een nieuw gewaad en versierd met vlaggedoek en kokardes. Voor het gebouw was een stuk asphalt aangebracht. Zeer velen, die verbonden zijn met het werk van het Rode Kruis stonden voor het gebouw opgesteld met aan het hoofd den Heer C. S. Gorsira J. P. Ez. den erevoorzitter van het Rode Kruis. Toen Hare Koninklijke Hoogheid, de Voorzitster van het Nederlandse Rode Kruis arriveerde, werd Zij verwelkomd door Dr. Aars, Dr. Desertine en Dr. v.d. Stadt. Een prachtige bouquet bloemen werd der Prinses aangeboden en begeleid door de Heren, die Haar verwelkomden, begaf Zij zich naar de aanwezige Dames en Heren. Allereerst werd Zij voorgesteld aan den Heer Gorsira, dien Zij zeer hartelijk groette. Vervolgens begroette Zij ieder der aanwezigen persoonlijk. Hierna schouwde de Prinses de opgestelde transportcolonnes. Zij onderhield zich nog enige tijd met Zuster Hornman en den Heer Rietkerk.

Na de inspectie liep de Prinses naar de twee opgestelde tenten; een was een ziekenzaaltje met twaalf bedden en de ander een operatiekamer. Buitengewoon keurig ingericht. Ook bekeek de Prinses een ambulancewagen en twee veldambulances.

Nu keerde de Prinses terug en nam afscheid van de Haar begeleidende Heren. In het biezonder drukte Zij den Heer Gorsira de hand ter afscheid.

In snelle vaart keerde de stoet naar het Paleis terug.

HET PROGRAMMA VOOR MORGEN (VRIJDAG).

Zoals bekend zal Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana morgen een bezoek aan Caracas brengen, waardoor het bezoek aan Curaçao nog met een dag verkort wordt. Des avonds om 20.30 uur wordt de Fakkeloptocht gehouden rondom het Waaigat. De Gouvernementspersdienst kon ons geen enkele verdere biezonderheid omtrent het programma, routen e.d. verstrekken.

DE FAKKELOPTOCHT.

De personen en verenigingen, die zich opgegeven hebben voor de fakkeloptocht, worden verzocht — voor zover zij nog geen circulaire ontvangen hebben — ten kantore van de Gouvernementspersdienst te komen Donderdagmiddag of Vrijdagochtend om een circulaire in ontvangst te nemen, waarop hun plaats van opstelling vermeld is. Men wordt dringend verzocht uiterlijk 19.45 uur gereed te staan en zich op te stellen in een colonne van niet meer dan 3 personen naast elkaar.

Hoofdeinde en staart van de colonne bestaat uit militairen en burgerwachters, geflankeerd door in uniform geklede personen; de muziekcorpsen worden over de stoet verdeeld. De opstelling heeft plaats in de Koningin Wilhelminastraat, Scharlooweg tot aan het Bolivarplein, Bargestraat, Werfstraat, v.d. Brandhofstraat en van Radderstraat; de route is Wilhelminabrug, Ruyterkade, Chumaceirokade en dan linksaf tot Scharloo 110 A, waar de stoet wordt ontbonden.

Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana zal zich bevinden tussen de huizen nr. 3 en nr. 5 op de Chumaceirokade, terwijl het gereserveerde terrein alleen toegankelijk is via de Concordiastraat.

DE PRIJZEN VAN DE ETALAGEWEDSTRIJD.

Mooie uitstalkasten behoren tot de decoratieve elementen, die aan een [illegible] bekoring geven.

Iets van deze bekoring hebben wij kunnen ervaren, nu als onderdeel van de straatversiering en étalagewedstrijd is gehouden, waaraan door een twintigtal winkels deelgenomen werd.

En bij deze gelegenheid is gebleken, dat ook op Curaçao de kunst van het etaleren groeiende is.

Men begrijpt de mogelijkheden echter nog te weinig. Zo zijn vooral in Otrabanda velen achtergebleven. Slechts de firma Lorenzo Pieters had zich als deelnemer opgegeven, die daarvoor van de jury een compliment krijgt.

Veel originele ideeën betrekking hebbende op het bezoek van H.K.H. Prinses Juliana, op Nederlandse bevrijding en typisch Curaçaos werden zeer gewaardeerd en trokken de aandacht.

Voor de Jury was het geen gemakkelijke taak de prijzen toe te kennen, daar met verschillende uiteenlopende factoren moest worden rekening gehouden.

De jury heeft dan ook 2 eerste prijzen te moeten toekennen en wel aan de firma's Sprirzer en Fuhrman Bredestraten El Louvre Herenstraat. straat. De 2 prijs werd toegekend aan de firma Jacobo en MaxFruchter (El Continental) en de 3 e prijs aan „Bota Argentina" Bredestraat (P).

10.000 MAN OPGEROEPEN.

Volgens de „Nieuwe Rotterdamsche Courant" hebben de Duitsers in Nederland 10.000 jongemannen voor arbeidsdienst opgeroepen.

Buitenland.

DE FINSE QUAESTIE.

De Finse pers valt de Russische wapenstilstandsvoorwaarden hevig aan en schetst ze als buitengewoon streng en ontmoedigend. Zij geven Finland geen hoop op een vrede door onderhandeling. De Finse pers opende de protestcampagne slechts enkele uren, nadat de regering te Helsinki de Russische voorwaarden aan de pers had bekendgemaakt. De korte officiële mededeling, die de voorwaarden gaf, voegde er slechts aan toe, dat dezen waren overhandigd aan het parlement ter behandeling. Geen aanwijzing werd gegeven van de houding, die de regering zou aannemen.

Het liberale nieuwsblad van Helsinki „Ussii Suomi", van welks directieraad minister-president Edwin Linkomies lid is, verklaarde ronduit, dat er geen vrede mogelijk is op de voorgestelde basis. Het blad verklaarde: „Wij kunnen onze wezenlijke natuurlijke rechten niet opgeven en onszelven geheel en al zonder bescherming stellen. De verantwoordelijke lichamen van de Staat moeten beslissen, maar het is hun plicht een eerrijke vrede te verkrijgen. De voorgestelde voorwaarden geven daartoe echter geen hoop." Het blad schreef verder nog, dat de Russen de voorwaarden bekend maakten met het doel politiek voordeel te winnen. Indien de voorwaarden niet aanvaard worden, dan kan de Russische regering zeggen, dat de Finnen onredelijk stijfhoofdig zijn. Het werkelijke doel van Moskou is, zo schrijft het blad, ons te isoleren van de overige Westerse Staten, die tot nu toe nog steeds begrip hebben voor onze situatie (Stockholm, (AP) 2.3).

NAAR MOSKOU?

Een zegsman van de Finse Legatie in Stockholm deelde mede, dat Finland van plan is een wapenstilstandscommissie naar Moskou te zenden onder leiding van den oud-Minister van Buitenlandse Zaken Juhu Paasikivi, die onderhandelde voor de vrede van 1940 en onlangs een bezoek aan Stockholm bracht in verband met het in ontvangst nemen van de Russische vredesvoorwaarden (Stockholm, (AP) 1.3).

DE TOESTAND IN ARGENTINIË.

De onregelmatigheden, welke in de nacht van Dinsdag op Woensdag te Buenos Aires plaats vonden, volgden op een dag van grote spanning, tijdens welke de Argentijnse marine — sinds lang ontevreden over de chaos welke heerst in de huidige regering — eiste dat Ramirez in staat gesteld zal worden het Presidentschap te hervatten of dat de machten daarvan aan het Hoogste Gerechtshof zullen worden overgedragen. Deze voorstellen had de regerende factie in Argentinië nog steeds voor zich toen Luitenant Kolonel Tomas A. Duco besloot met zijn troepen uit het hoofdkwartier in het arsenaal van Buenos Aires op te rukken.

Het schijnt, dat hij handelde zonder medewerking van de marine of ten minste voordat de marine gereed was voor een coup. De marine heeft tot het middaguur van Woensdag geen teken gegeven van enige activiteit.

De enkele oorlogsschepen, die in de haven van Buenos Aires liggen, bleven kalm voor anker liggen. Een groot deel van de soldaten is blijkbaar even onwetend als de meeste andere Argentijnen dat hun regering een nieuwe stuiptrekking onderging. Op de brede La Plata rivier tussen Buenos Aires en Montevideo was slechts een kleine Argentijnse depêche-boot te zien in de loop van de morgen.

Intussen zeiden berichten uit Buenos Aires, dat Admiraal Teisaire een geweldige ovatie ten deel viel in het Gouvernementshuis toen hij er binnenkwam om te worden beëdigd. Nadat Farrell de eed had afgenomen omarmden de nieuwe Minister van Marine en de Vice President elkaar. Particuliere berichten uit Buenos Aires zeiden, dat Teisaire de ministeriële post heeft aanvaard met goedkeuring van zijn collega's, die hopen, dat hij een matigende en stabiliserende invloed in de regering zal kunnen oefenen. Volgens deze mening droegen de eisen, welke Dinsdag door de marine aan Farrell gesteld werden niet het karakter van een ultimatum.

Intussen bleef Ramirez passief in het Presidentiële landgoed Olivos waarheen hij zich begaf na de machten aan Farrell te hebben gedelegeerd. Zo hij een rol gespeeld heeft in het opzienbarend optreden van Duco gaf hij daarvan toch geen teken. Slechts twee dagen geleden verklaarde een hoge officier van het Argentijnse leger, dat een groot deel van het leger de wapenen ten behoeve van Ramirez zou opvatten, indien hij daartoe slechts opdracht gaf.

Men neemt evenwel aan, dat Ramirez de internationale ontwikkelingen nauwkeurig gadeslaat met de overtuiging, dat zijn eigen zaak vergemakkelijkt zal worden door de reactie van de andere Amerikaanse republieken.

Een particulier bericht uit Buenos Aires zeide, dat Ramirez reeds concrete inlichtingen heeft ontvangen, dat de regering onder leiding van Farrell niet erkend zal worden door de andere Amerikaanse regeringen. De bron van zijn inlichtingen werd niet te kennen gegeven, doch men vermoedt, dat Adrian Escobar, de Argentijnse Ambassadeur in de Verenigde Staten, en andere Gezanten in het buitenland nog steeds optreden als Ramirez' persoonlijke vertegenwoordigers.

Het Argentijnse publiek over het algemeen is zich niet bewust van de gebeurtenissen van de afgelopen nacht. In de binnenstad van Buenos Aires is het kalm met uitzondering van enige activiteit bij het Politie-station en het Ministerie van Oorlog.

De meest sensationele gebeurtenis in de buitenwijken van de hoofdstad was het opstellen van zware machinegeweren voor het Ministerie van Oorlog. De nieuwsbladen, die voorbereidingen troffen om melding te maken van de gebeurtenissen in de ochtendedities, werden om 3 uur bezocht door de Politie en kregen de waarschuwing dat, indien zij een enkel woord over de gebeurtenissen zouden publiceren, zij nooit meer zouden mogen verschijnen.

Een even strenge censuur werd den buitenlandsen correspondenten opgelegd. Zelfs nadat de staatsradio Duco als leider van de revolutie had genoemd werden hun berichten aangehouden. Een bericht, dat doorgelaten werd, was zodanig bewerkt door den censor, dat het leek alsof alles in Buenos Aires normaal was.

De officiële versie der gebeurtenissen werd om 6.10 uur door de staatsradio omgeroepen, welke tot dan toe slechts muziek uitzond. De censors weigerden evenwel deze officiële verklaring vrij te geven en noch het Regeringshuis noch het Postkantoor stelden de text ervan beschikbaar dan eerst twee uren na de uitzending.

Hoewel de coup van Duco blijkbaar geen ogenblikkelijk succes boekte gaven waarnemers in Montevideo als hun mening te kennen, dat het fundament van het militaire regime nog verder verzwakt is door deze nieuwe onthulling van onmin onder de strijdkrachten. De officiële reactie van Washington en andere Amerikaanse hoofdsteden liet blijken, dat Argentinië's buitenlandse betrekkingen nooit slechter zijn geweest. In plaats van een krachtiger discipline in het leger is er opstandigheid. En twee belangrijke posten in het cabinet — Buitenlandse Zaken en Oorlog — worden bezet door waarnemende ministers (Montevideo, (AP) 1.3).

ENGELAND EN ARGENTINIË.

De Britse Ambassadeur in de Verenigde Staten, Lord Halifax, heeft den Argentijnsen Ambassadeur Adrian Escobar, medegedeeld, dat Groot Brittannië ten volle elke maatregel zal steunen, welke door de Noordamerikaanse regering genomen wordt ten aanzien der betrekkingen met Argentinië. Dit werd van gezaghebbende zijde vernomen.

De waarnemende Staatssecretaris Stettinius zeide, dat Groot Britannië volledig op de hoogte gehouden wordt van de inlichtingen en meningen, die gewisseld worden tussen de Amerikaanse republieken. Het State Department had geen commentaar te leveren op de nieuwe ontwikkelingen in Argentinië en houdt zich nog steeds aan de verklaring, welke Dinsdag door Stettinius werd afgelegd (Washington, (AP) 1.3).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Verschillende dagen geleden staken de troepen van het Leningradfront al vechtende de rivier de Narova over ten Zuiden van de stad Narva. Zij braken een krachtig versterkte vijandelijke verdedigingslinie en veroverden op de Westelijke oever van de rivier een bruggehoofd van 35 kilometer lengte en 15 kilometer diepte.

Onze troepen veroverden tien grote plaatsen en sneden de Narva-Tallinn spoorlijn door nabij het spoorwegstation van Ouvere (op 15 kilometer ten Westen van Narva).

Op 1 Maart vervolgden onze troepen in de richting van Pskov hun offensieve gevechten waarbij zij meer dan 70 plaatsen en het spoorwegstation Russaki veroverden. Onze troepen hebben de spoorlijn Pskov-Idritsa doorgesneden.

Ten Noord-Westen van Novosokolniki hebben onze troepen verschillende plaatsen veroverd.

In de richting van Vitebsk leverden onze troepen offensieve gevechten waarbij zij meer dan 30 plaatsen veroverden.

In andere sectoren van het front heersten verkenningsactiviteiten. Op 29 Februari ontwrichtten of vernielden onze troepen aan alle fronten 16 Duitse tanks. 9 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten of door het afweervuur" (Moskou, (AP) 1.3).

VERKLARING VAN STETTINIUS.

De Noordamerikaanse waarnemend Staatssecretaris Edward Stettinius heeft den Argentijnsen Ambassadeur Adrian Escobar ervan op de hoogte gebracht, dat de Verenigde Staten hun betrekkingen met Argentinië met grote ernst beschouwen als gevolg der veranderingen in de regering van Buenos Aires. Escobar bracht een bezoek aan Stettinius en deze nam de gelegenheid te baat om het ernstige effect van het nieuwe Argentijnse régime op de betrekkingen tussen de twee landen te doen blijken.

Op een persconferentie vroeg men aan Stettinius of hij iets speciaals kon melden over de inlichtingen ten aanzien der nieuwe Argentijnse regering welke de andere Amerikaanse landen hebben. Hij zeide, dat het waarschijnlijk twee of drie dagen zal duren voordat de wisseling van inlichtingen voltooid is. Hij beschreef de toestand te Buenos Aires als nog onvast, terwijl de nieuwe President nog benoemingen maakt zodat de samenstelling van het bestuur nog niet precies kan worden vastgesteld. (Washington, (AP) 29.2).

DAGORDER VAN MOUNTBATTEN.

„Gij hebt Japan een slag toegebracht die het zich zal herinneren", aldus zeide Admiraal Lord Louis Mountbatten, de Geallieerde Opperbevelhebber in Zuid-Oost Azië, tot het 14e leger en het Oostelijke luchtcommando in een dagorder op de overwinning aan het Arakan-front. „Gij zijt zegevierend uit uw eerste slag gekomen. ......Zij (de Japanners) hebben geleerd, dat — zoals de oorlog niet gewonnen kan worden door plotselinge verraderlijke aanvallen — zo ook grote slagen niet beslist kunnen worden door een verrassingsaanval...... Gij hebt een volledige overwinning behaald... Ik groet u." (New Delhi, (AP) 29.2).

DE JACHT OP VERSPIEDERS.

De Argentijnse Politie maakte bekend, dat een aantal verspieders van de as gearresteerd is, waaronder lieden, die behoren tot de bemanningen van Spaanse schepen en die de matrozen van het Duitse vestzakslagschip „Graf Spee" hielpen ontsnappen. De ontsnapte Duitse matrozen vestigden een geheim radiostation. De Politie zeide bewijzen in handen te hebben, dat de Duitser Guillermo Seidlitz in opdracht van den Duitsen militairen attaché Generaal Frederich Wolff een reeks foto's nam van de Argentijnse kustlijn om het aan land zetten van Duitse agenten en materiaal door duikboten te vergemakkelijken. De Politie stelt nog een onderzoek in naar de werkzaamheden der Duitse nieuwsagentschappen Transocean en DNB, teneinde vast te stellen welke rol deze agentschappen gespeeld hebben in de spionnage der nazies. Papieren, die in beslag genomen werden in het kantoor van Transocean, bewijzen het bestaan van een spionnenbende in de landen welke aan Argentinië grenzen.

Het communiqué zeide, dat nog onderzocht wordt welke rol de Japanse agenten gespeeld hebben „doch naar men weet is het een zeer moeilijke taak gezien de moeilijkheden, welke de taal oplevert". (Buenos Aires, (AP) 29.2).

NIEUWS VAN OVERAL.

— De strijdkrachten van het Vijfde Leger sloegen op het strandhoofd van Anzio een sterke Duitse aanval af.

— Het Russische leger vecht in de straten van Pskov. In het Noorden tussen het meer Peipus en de Finse Golf werd Narva ingesloten en de verbindingen tussen Narva en Tallin doorgesneden.

— Ankara deelt mede, dat Engeland de levering van zowel militaire als burgerlijke goederen aan Turkije heeft stopgezet als gevolg van de mislukking der Brits-Turkse militaire besprekingen. Officieel heeft Turkije dit bericht echter niet bevestigd.

— De Chinezen veroverden de stad Makaw ten Noorden van de Tanaf rivier in het Noorden van Birma.

't Is Oranje 't Blijft Oranje

DR. SCHAEPMAN.

Bij het eeuwfeest zijner geboorte. Credo Pugno.

door
PATER W. M. BRADA O.P.

In het jaar dat Mgr. Martinus Niewindt O.P. als Bisschop naar Curaçao kwam, dat de Congregatie van de Fraters van Tilburg werd gesticht, werd daar op 2 Maart 1844, in het verre Tukkenland in Twente, een jongske geboren, dat wij nu het beste kennen als Dr. Schaepman.

Een eeuwfeest dus.

Men kan zwaar discussiëren over de maar zeer betrekkelijke waarde van eeuwfeesten, doch zo een eeuwfeest van waarde kan zijn om ideeën van vroeger weer eens in het licht te zetten, dan is een eeuwfeest goed.

Men heeft bezwaren tegen eeuwfeesten en zegt, dat het een vorm van persoonsverheerlijking inhoudt, iets, dat juist altijd een kenmerk is van decadente tijden. Doch nogmaals zo een eeuwfeest ons ideeën geeft van vroeger en wel juist ideeën, die sommigen schijnen te vergeten, dan heeft een eeuwfeest nut.

Zo is het hier.

Wanneer u de lange tweedelige biographie van Persijn over Schaepman zoudt hebben doorgelezen en daarbij nog niet lettend op Broms ingewikkelde stijl, Broms boekje er overheen zoudt lezen, dan zal het u nog moeilijker vallen om Schaepmans betekenis, kort en goed te formuleren.

Natuurlijk, men kan er op wijzen, dat hij de mensen van Nederland liefde gaf voor den Paus van Rome; dat hij de katholieken van Nederland wakker maakte; dat hij in Rome liet zien, dat de geestelijkheid in Nederland toch heus niet meer geïnfecteerd was met Jansenistische neigingen, dat hij leerde, dat het met de Calvinisten goed zaken doen was; dat het Socialisme er onder te houden was; dat men met het liberalisme vriend en vijand tegelijk kan zijn; dat eloquentie iets is, waar wonderen mede te doen valt; dat zijn poëzie aanvankelijk althans veel geestdrift verwekte; dat zijn fors proza goed doet, ook nu nog.

Al die beschouwingen van Schaepman zijn maar een bezien uit een of andere gezichtshoek; wij willen een samenvatting van de betekenis van dat leven, dat nu honderd jaar geleden begon.

Een vraag vooraf: Is Schaepman een nationale figuur? Er mag dan ook al een postzegel van hem zijn uitgegeven, doch in welk niet-katholiek huis hangt zijn portret, als er niet heel persoonlijke relaties met hem waren? Hij is het wel, doch wordt als zodanig nog niet erkend. Hebt u zijn foto al eens gezien in die periodieken, die nu de nationale zaak zo voorstaan?

Voor ons ligt de betekenis van Schaepman in het feit, dat hij het vrijheidsbeginsel, waar de Nederlanders zo trots op gaan, voor een heel eind meer waar gemaakt heeft. Hij heeft het waar gemaakt op politiek terrein, die vrijheid practisch niet alleen in de wet vast te leggen, doch ook voor een gedeelte reeds werkelijkheid te maken. Door zijn streven is Nederland eigenlijk een model geworden van een moderne gemengde staat, waarin men niet slechts vrijheid heeft volgens de grondwet, doch die vrijheid ook principieel durft toe te passen.

En dan te bedenken, dat Schaepman zoiets heeft tot stand kunnen brengen in Nederland, waar de verhoudingen zo scherp waren, waar zulk een slecht begrijpen was. Schaepman moet wel groot geweest zijn.

Over alles heen gaf Schaepman toch aan Protestant, Liberaal en Socialist ook de vrijheid die ze voorstaan. Daarna is de geschiedenis weer gaan draaien, ook al lag alles in de wet vast en was het niet slechts een formule in de grondwet, de uitvoering dier wetten kwam wel eens in handen van mensen die niet zo breed konden denken en die o zo moeilijk principieel konden blijven als het geld in een andere richting ging.

Dat is de ene kant, doch nu zijn er weer van die vreselijk nationaal voelende wezens, die het geconcretiseerde vrijheidsideaal door Schaepman opgebouwd willen te niet doen, door hun gepraat over verbrokkeling en nationale eenheid. Zij vergeten dan toch maar even, dat de geschiedenis van de laatste jaren van ons lief land er is om te laten zien wat die „verbrokkeling" voor een blok van nationale eenheid vormt tegen de bandieten, die ons land verdrukken.

Let eens op hoevelen Schaepman zullen herdenken.

Het eeuwfeest van Schaepman moet zijn ideaal doen begrijpen, dan heeft het waarde.